

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΜΑΪΟΥ 2013
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το κείμενο πραγματεύεται την αντίφαση ανάμεσα στην τάση του ανθρώπου για αναζήτηση εξωγήινης μορφής ζωής και την επίγεια μοναξιά του. Εξηγεί ότι αυτή η αναζήτηση είναι μάλλον αποτέλεσμα της δυσκολίας του ανθρώπου να επικοινωνήσει με το περιβάλλον και το συνάνθρωπο. Ενώ, όμως, εμφανίζεται αδύνατη η ανακάλυψη ζωής στο Σύμπαν ορθώνεται ακόμη η ανάγκη επανεκτίμησης της φυσικής ομορφιάς του πλανήτη Γη. Επιπλέον, ενώ έχουν επιτευχθεί ιστορικά η επιστημονική και πολιτιστική εξέλιξη, ωστόσο, παρατηρείται παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ρύπανση του περιβάλλοντος. Καθίσταται, επομένως, επιβεβλημένη η επανεκτίμηση του φυσικού αγαθού και η ενίσχυση της επικοινωνίας με το συνάνθρωπο, όχι απλώς η πύκνωσή της. Το κείμενο καταλήγει με την αξίωση συνειδητοποίησης των ανθρωπίνων επιτευγμάτων, την επαναανακάλυψη της φυσικής ομορφιάς με στόχο την άμβλυνση της μοναξιάς του.

B1.

Στη σύγχρονη εποχή της τεχνολογικής εξέλιξης εγείρονται ερωτήματα για την ποιότητα ζωής του ανθρώπου. Ενώ, λοιπόν, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν τελειοποιηθεί και έχουν πυκνώσει την ανθρώπινη επικοινωνία, φαίνεται, ωστόσο, ότι η τελευταία έχει χάσει τον ουσιαστικό χαρακτήρα της συναισθηματικής ανταλλαγής, της οικειότητας και της αρμονικής συνύπαρξης. Έτσι, παρατηρείται επίταση της μοναξιάς, αποξένωση του ανθρώπου από τις εστίες ουσιαστικής συναισθηματικής πληρότητας και ψυχικής ισορροπίας, όπως είναι το περιβάλλον, η τέχνη, η ενεργός κοινωνική δράση και η αλτρουιστική στάση του. Συνεπώς, είναι απαραίτητο να επανεξεταστεί η ανάγκη του ανθρώπου για αέναη εξέλιξη του πνεύματος και της επιστήμης σε σχέση με την πνευματικότητα και τον ανθρωπιστικό προσανατολισμό του κόσμου, που, όπως φαίνεται, εκλείπει.

B2.

α) **Θεματική περίοδος:** «Αποκαλύπτεται όμως... έχει διπλή υπόσταση».

Σχόλια – Λεπτομέρειες: « Από τη μίατων συμφερόντων του»

Περίοδος Κατακλείδα : «Η υπερφίαλη αυτή τη στάση... λίκνο της δικής του υπάρξεως».

β) 4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

1. «Ένα χέρι βοήθειας και παρηγοριάς από τους πλανήτες και τα μακρινά άστρα»
2. « Η ζωή δεν ανθίζει μόνο στη Γη»
3. « Γέννησε αριστουργήματα στο λόγο και στην τέχνη»
4. « Ο άνθρωπος σφραγίζει την ιστορική πορεία του»

B3.

α) ταυτόχρονα = παράλληλα / συγχρόνως

γέννησε = δημιούργησε

αισθανθεί = νιώσει

πληθαίνουν = αυξάνονται

ανάλητη = άπονη / σκληρή

β) ανούσια – ουσιαστική

εμφανίζεται – αφανίζεται / χάνεται

ανέφικτη – δυνατή / εφικτή / πραγματοποιήσιμη

πυκνώνει – συρρικνώνεται / περιορίζεται

υψηλά – χαμηλά

B4.

α) **ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΟΥ**

• **Χρήση Ερωτηματικού :**

α) Λειτουργεί μεταβατικά διασφαλίζοντας τη νοηματική συνοχή της παραγράφου και εισάγοντας το κυρίως θέμα του κειμένου.

β) Παράλληλα προσδίδει αμεσότητα και παραστατικότητα στο ύφος, διεξάγοντας έναν φανταστικό διάλογο με τον αναγνώστη του κειμένου.

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: • Φλέμιγκ 40, τηλ. 2109932291 • Κύπρου 51, τηλ. 2109941471 • Γερουλάνου 103, τηλ. 2109911067

ΧΑΙΟΥΠΟΛΗ: • Ναυαρίνου 12, τηλ. 2109944396, • Πρωτόπαππα & Ρόδου 2, τηλ. 2109955210

email : info@romvos.edu.gr

- **Χρήση της διπλής παύλας :**

Κάνει αναφορά σ' ένα επουσιώδες σχόλιο αποσαφηνίζοντας μια αντιθετική παράμετρο με το βασικό θεματικό πυρήνα της πρότασης.

β) ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΑΠΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΣΕ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

« Από την άλλη, από τον ίδιο τον άνθρωπο σφραγίζεται η ιστορική πορεία του με πολέμους και αγριότητες , θεοποιούνται τα υλικά αγαθά και συντηρούνται η αδικία και οι ανισότητες».

ΕΚΘΕΣΗ

Γ1. Επειδή το επικοινωνιακό πλαίσιο είναι **ΑΡΘΡΟ** επιβάλλεται να δώσουμε τίτλο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΤΙΤΛΟΣ: ΑΡΜΟΝΙΚΗ ΣΥΖΕΥΞΗ Ή ΔΙΑΖΥΓΙΟ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ;

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Είναι αναμφισβήτητο γεγονός πως η σχέση του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον είναι μια σχέση διαλεκτική. Ο άνθρωπος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της φύσης, η οποία ικανοποιεί υλικές, πνευματικές και αισθητικές ανάγκες του. Ωστόσο, στη σύγχρονη εποχή, η φύση κατέληξε να καταδυναστεύεται από τον άνθρωπο στο όνομα της αλόγιστης «ανάπτυξης», γεγονός που επιφέρει οδυνηρές συνέπειες στο φυσικό περιβάλλον.

1^ο ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

A) Επιπτώσεις στην φύση

- Ατμοσφαιρική ρύπανση
 - Μόλυνση της ατμόσφαιρας από την επιτεινόμενη εκπομπή (έκλυση ατμοσφαιρικών ρύπων. Λόγω της διαρκούς αύξησης της παραγωγής που η φύση του καπιταλισμού επιτάσσει. → μείωση των ποσοτήτων οξυγόνου.
- Μόλυνση της γης
 - Μόλυνση της γης από τα δηλητηριώδη φυτοφάρμακα, τα τοξικά χημικά απόβλητα των βιομηχανικών εγκαταστάσεων που περνούν στη διατροφική αλυσίδα.
 - Αποψίλωση των δασικών εκτάσεων είτε λόγω της αύξησης της υλοτομίας είτε λόγω πυρκαγιών που ο ανθρώπινος παράγοντας προκαλεί αποσκοπώντας στην επέκταση του τσιμεντένιου «πολιτισμού» του.

- Επιβάρυνση των υδάτινων πόρων:
 - το υδάτινο στοιχείο πλήττεται (έκχυση χημικών ραδιενεργών υλικών) → φαινόμενο θερμοκηπίου → τήξη των πάγων → άνοδος των σταθμών των νερών → απειλή για τη θαλάσσια ζωή.
- Εξάλειψη βασικών ειδών της χλωρίδας και της πανίδας → μείωση της βιοποικιλότητας
- Εξάντληση φυσικών πόρων

B) Επιπτώσεις στον άνθρωπο

- επιβάρυνση υγείας, αύξηση θνησιμότητας από καρδιαγγειακές παθήσεις , πνευμονολογικές επιπλοκές και καρκινογενέσεις που συνδέονται με τη μόλυνση του περιβάλλοντος.
- Απώλεια ψυχικής ισορροπίας και γαλήνης που προσδίδει η επαφή με την φύση → άγχος νευρικότητα, επιθετικότητα αλλά και μοναξιά – εσωστρέφεια.
- Απώλεια ορθού αισθητικού κριτηρίου και προτύπων που η ομορφιά της φύσης εμπνέει
- Κίνδυνος οπισθοδρόμησης του πολιτισμού από την αέναη και διαρκώς αυξανόμενη αφάιμαξη των πλουτοπαραγωγικών πηγών που η φύση αφειδώς προσφέρει, αλλά και συνολικού αφανισμού κάθε μορφής ανθρώπινης ζωής στον πλανήτη.

2ο ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΜΠΟΡΕΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΝΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΗΣΕΙ ΤΗ ΣΧΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

A. Παιδεία:

- Μετάγχιση ανθρωπιστικών αξιών, όπως σεβασμός της αξίας του φυσικού περιβάλλοντος
- Καλλιέργεια της κριτικής ικανότητας μέσω της διεξαγωγής γόνιμου ενδοσχολικού διαλόγου
- Καλλιέργεια αισθητικού κριτηρίου μέσω της τέχνης που θα εμπνεύσει το σεβασμό στη φύση που διδάσκει την ομορφιά και τη σοφία
- Εξοικείωση του ατόμου με το φυσικό περιβάλλον μέσω της καλλιέργειας οικολογικής συνείδησης από την οικογένεια.
- Οικολογική συμπεριφορά πνευματικής ηγεσίας, με σκοπό τόσο την ισορροπημένη αξιοποίηση των επιτευγμάτων του ανθρώπου όσο και την επανιεράρχηση των αξιών του.

B. Έμπρακτη απόδειξη της οικολογικής συνείδησης

- Ανάλυση Εθελοντικής Δράσης: Αναδάσωση, προστασία ειδών υπό εξαφάνιση, ανακύκλωση.
- Χρήση οικολογικών υλικών που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον (πχ. μη ρυπογόνα καύσιμα)
- Εξοικονόμηση ενέργειας μέσω της αναζήτησης εναλλακτικών πηγών.
- Αναθεώρηση νομοθετικού πλαισίου με στόχο την εισαγωγή αντιρρυπαντικής τεχνολογίας στο δευτερογενή τομέα παραγωγής, τη βελτίωση του ρυμοτομικού σχεδίου της πόλης, τη σχεδίαση πολιτικών αποκέντρωσης.
- Αειφόρος ανάπτυξη με στόχο την εξισορρόπηση παραγωγικότητας και οικολογικής συνείδησης.
- Σύμπραξη της επιστημονικής κοινότητας προς την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εν κατακλείδι, ο άνθρωπος είτε από περιέργεια είτε από κατακτητική διάθεση είτε από ένα διανοητικό παιχνίδι προκαλεί ανεπανόρθωτες συνέπειες στο περιβάλλον θέτοντας σε κίνδυνο την ίδια του την ύπαρξη. Επιβάλλεται, λοιπόν, λόγω και έργω, τόσο ο ίδιος ο άνθρωπος όσο και οι επίσημοι πολιτικοί και κοινωνικοί φορείς να αποδείξουν το σεβασμό τους απέναντι στη φύση.

Σχολιασμός Θεμάτων

A) Το κείμενο ήταν σαφές, αλλά πυκνογραμμένο και με μακροπερίοδο λόγο, γεγονός που καθιστά απαιτητική την περίληψη.

B) Η παράγραφος στο B1, επιδέχεται συνδυασμό μεθόδων ανάπτυξης με προτεινόμενες τη σύγκριση-αντίθεση και το αίτιο αποτέλεσμα. Το όριο των λέξεων ευνοεί μια ικανή ανάπτυξη του θεματικού πυρήνα σε σχέση με τα μέχρι τώρα δεδομένα.

Γ) Οι B2,B3 ασκήσεις δεν παρουσιάζουν καμία δυσκολία

Δ) Στη B4 ιδιαίτερος απαιτητικό ήταν το β' σκέλος του α' ζητούμενου.

E) Το θέμα της έκθεσης ήταν διατυπωμένο με σαφήνεια.

Επιμέλεια Απαντήσεων

Αξής Χρήστος, Θαλασσινού Μαρία, Παρασκευοπούλου Αγγελική, Ρούσση Κατερίνα